

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in iudicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

Chokier, Érasme de
Coloniae Agrippinae, 1684

49. An valeat Exemptio surreptitiè obtenta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61886)

Utique. Nam subiiciens alteri hominem alterius provincie & jurisdictionis, si id dolo malo mutandique iudicii causa faciat, inedit in hoc edictum, l. 3. in pr. ff. de alienat. iud. mutandi cum facto Barb. l. item §. fin. ff. eodem DD. C. & in Decreta l. sod. et. Diximus autem saepe exemptos cenferi alterius provincie, territorii sive Diocesis, quast. 45. num. 5. A simili idem placuit nonnullis in alienatione facta in Clericum, quia Clericus potentior habetur ratione sui fori, Specular. de cessione action. §. 1. n. 3. vers. ex proximè dictis. Barb. l. 1. in fine de alienat. iud. mut. caus. facta, Bald. l. stipendia nu. 3. C. de procurat. Licet Innocentio aliter visum sit, cap. ex parte ubi Abb. nu. 2. de alienat. iud. mutandi caus. fact. vide Carocium distinguentem, tract. de excussionibus part. 2. quast. 39. nu. 4. puta in simplici Clerico, secus verò, si prædices sit, aut jurisdictione vel dignitate decoratus. Duennas Reg. 188. n. 4. Gomez ad Reg. Cancellar. de surrogandis quast. 7. Clar. tract. de Emphyteusi qu. 22. in fine Casar. Contaradus ad l. unam l. 1. nu. 99. C. si de moment. possess.

Confirmatur nostra conclusio, quia Exempti dicuntur eximii, ac præcipua quadam nota digna. cap. per tuas ubi glo. de maior. & obed. dixi supra lib. 1. quast. 1. nu. 2. qui proinde, cum sint potentiores, excutii non solent, Apost. ad Abb. cap. 2. de fide iussorib. quod ipsum in alienatione facta in Clericum, insigni aliqua conditione decoratum, testatur Vincentius Carocius, d. tract. de excussione bonorum par. 2. quast. 39. n. 5. Idem responsum est in scholare, minore muliere, cum enim ejusmodi personæ sint plurimum privilegiata, tam ex jure scripto, quam statutis Civitatum, ita, ut cum eis non sine magna difficultate litigari possit, non erit necessaria eorum excussio. Marsilius de fide iussoribus n. 302. in fine, Carocius d. par. 2. quast. 40. per tot. eadem de Civitate observantur, habetur enim instar personarum potentiorum, quia difficulter est conveniend. Anno cons. 205. Covarr. d. limit. 1. 102. Anchar. cons. ult. col. 3. vers. Præterea. Incidenter inquirendum, quid si res litigiosa bona fide in Exemptum transferatur, an causa ad illius iudicem remittetur? minimè: qua de re videti poterit Papon. in Arrestis lib. 12. tit. 2. de vice de litige & choses litigieuses, Arrestz. vide infra lib. 2. qu. 16.

QUESTIO XLIX.

An valeat Exemptio surreptitè obtenta?

SUMMARIUM.

- 1. Distinguedum inter rescripta gratia & iustitia.
- 2. Exemptio ipso jure nulla per surreptionem parantur.
- 3. Omnia sunt exprimenda principi.
- 4. Litteræ beneficiales privilegiorum equi-

In

- 1 **I**n hoc articulo surreptionis, ab omnibus distingui solet inter rescripta justitiae, & rescripta gratiae, seu privilegia ut illa surreptione non vitientur ipso jure. Haec autem quacumque surreptione etiam si ex simplicitate proveniat, ipso jure vitientur. *Abb. Fel. & DD. cap. super literis de rescript. Jason. l. qui cum se n. 4. ff. de Re jud per l. si dubitetur §. na demum ubi Barb. ff. de fidejussor. Doct. Paris. conf. 4. nu. 26. & seq. par. 2. late Menoch. de arbit. jud. casu 201. & 202. Fel. in Repert. vers. surreptio non dolosa vitiat privilegium. Idque etiam est ex mente Rebuffi; qui sic loquitur in praxi beneficiorum par. 1. tit. differenzia inter rescripta, &c.*
- 2 Rescriptum seu privilegium Exemptionis si per surreptionem obtineatur, an sit ipso jure nullum? videtur quod sic ad instar rescripti Avocatorii, quod surreptione ipso jure nullum est, quia iudici, hic autem Episcopo sit contumelia, eo quod evocatur aut eximitur quis ab ejus jurisdictione sine sua culpa. *DD. cap. ex litteris de officio deleg. Fel. cap. ad audientiam 2. fallent. Decima de rescript. Franc. cap. 1. de litis cont. in 6. ita ille. Quod postmodum alii plurimi confirmarunt. Ant. Mili in Repert. verb. privilegium reddunt fol. 372. & verb. privilegio fol. eod. Item verb. Gratia sive sit indulgentia fol. 179. Bonacurso in praxi tit. de impedim. qua contra rescripta.*
- 3 Unde omnia exprimenda sunt, & de omni eo facienda est mentio, quod Principem ad aliter atque aliter concedendum movere possit. *c. constitutus de rescript. c. super literis c. postulasti. c. in nostra ubi Abb. & Fel. late de Rescr. not. in c. dudum de prabend. in 6. Id quod & alibi tradidimus, dum probavimus quod in impetratione rescriptorum justitiae adversus Exemptos facienda sit mentio exemptionis infra h. 2. q. 3.*
- 4 Confirmatur ex traditis per Mandosium & Doctores ab eo allegatos asserentes, privilegia & literas beneficiales quo ad nullitatem ex surreptionis vitio inducendam parificari. *Innocent. c. cum dilecti de rescript. Abb. c. ad audientiam 2. n. 14. vers. quod autem dixi in literis impetratis ad beneficia de rescript. ubi etiam Doctores. & ubi in speciem decidit Rota prom. dec. Guido ben. 87. incip. fuit tantum 19. Decembris. Mandosius in signatura graue tit. protonotarii col. 4. sub finem, Exemptionum autem privilegia juris odiosi censeri, supra satis à nobis traditum est, lib. 1. cap. 4.*

Q U A E S T I O L.

An & quatenus Concilium Tridentinum censeatur derogare Exemptionibus.

S U M M A R I U M.

1. A quo tempore incipiat ligare Concilium.
2. Quid si dubietur de mente Pontificis.
3. Viciniores praesumuntur citius scire constitutione.